

## INDHOLD

Føropgaver .....	2
Guide til føropgaverne .....	2
Opgaver i undervisningen inden besøget – uden supplerende undervisningsmateriale .....	2
Introduktionsfilm.....	2
Tidslinje .....	2
Kilder fra tiden omkring 1. verdenskrig.....	3
Samarbejde med jeres lokale arkiv - en opgave om kildebrug .....	3
Opgaver i undervisningen inden besøget – med supplerende undervisningsmateriale .....	4
Præsentation og bestilling af fysisk undervisningsmateriale .....	4
Kilder til fortiden: Hvad er kilder? .....	5
Kildekortspillet - Hverdagsliv i krigens skygge.....	5
Feedback .....	6



## FØROPGAVER

### Guide til føropgaverne

Nedenfor skitserer vi en række forslag til føropgaver, som kan medvirke til at bygge bro mellem undervisningen hjemme og på Kastrupfortet.

Opgaverne er vejledende og valgfrie at benytte, hvilket betyder at det står jer frit for at justere og tilpasse opgavernes indhold, antal og rækkefølge til jeres egen undervisning.

Til opgaverne tilbyder Skoletjenesten Københavns Befæstning to supplerende undervisningsmaterialer, som kan bestilles i fysisk form.

Læs mere under opgaverne: 'Kilder til fortiden' og 'Kildekortspillet'.

### Opgaver i undervisningen inden besøget – uden supplerende undervisningsmateriale

#### Introduktionsfilm

Som introduktion til forløbet kan I se den 7 min. lange film om Befæstningens Hemmeligheder:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZhmHUMgnwmY>

2

#### Tidslinje

Gennem tiden er Kastrupfortet blevet brugt i forskellige sammenhænge og forud for opførelsen af fortet er der forskellige begivenheder som hænger sammen med beslutningen om at bygge Københavns Befæstning

1807	Englands bombardement af København gjorde det tydeligt, at den gamle befæstning fra 1600-tallet ikke længere var tilstrækkelig
1848-1851	1. Slesvigske krig (Treårskrigen) gav yderligere udsigt til kamp mod Tyskland
1864	2. Slesvigske krig betyder et nederlag til Danmark og bekræftede behovet for et nyt militært forsvarsværk
1885-1892	Gennem statsminister J.B.S. Estrups provisoriske love opførtes Kastrupfortet og den øvrige befæstning rundt om København
1901	Systemskiftet betød at en regering ikke kunne udnævnes eller overleve, hvis den havde et flertal i Folketinget imod sig



# KASTRUPFORTETS HEMMELIGHEDER

- 1914-1918 Under 1. verdenskrig var Københavns Befæstning bemanded med ca. 50.000 soldater. Efter krigen var forsvarsværkerne forældet og de fleste blev derfor nedlagt i 1920
- 1940-1945 Under 2. verdenskrig bliver dele af befæstningen brugt af tyskerne, bl.a. som kaserner for soldaterne
- 1945-1990 Den Kolde Krig betyder at flere af befæstningens områder blev brugt bl.a. som kommandocentral og til overvågning af luftrum med nye og moderne maskiner
- 2012 → Revitaliseringen af Københavns Befæstning betyder at bl.a. skoleklasser kan besøge og modtage undervisning flere steder

De tydeligste spor i området ved Kastrupfortet er fra byggeperioden, samt tiden omkring 1. verdenskrig og 2. verdenskrig.

## Kilder fra tiden omkring 1. verdenskrig

Skoletjenesten Københavns Befæstning tilbyder en online kildesamling, som du kan introducere for din klasse:

- Hjemmesiden [www.1914-1918.dk](http://www.1914-1918.dk) er en online kildesamling om politik, militær og livsvilkår i Danmark under 1. verdenskrig.

Opgave med hjemmesiden [www.1914-1918.dk](http://www.1914-1918.dk):

- Vælg en kilde på hjemmesiden. F.eks. kan I læse "Kilde 1: En gammel soldat fortæller" under "[Soldaterliv i Sikringsstyrken](#)"

Når eleverne har kigget på kilden, skal eleverne forsøge at svare på:

- Hvem er det som fortæller?
- Hvem fortæller personen til?
- Hvad har personen oplevet?
- Hvorfor tror du personen vælger at berette dette?
- Eventuelt andre spørgsmål

## Samarbejde med jeres lokale arkiv - en opgave om kildebrug

I kan kontakte jeres lokale arkiv eller en bibliotekar fra skolen el.lign. med henblik på at lave en undersøgelse af jeres egen skole eller andre bygninger/skoler i jeres nærområde.

Eleverne skal finde ud af hvad bygningen har været brugt til gennem tiden. De skal finde svar på f.eks.:

- Hvornår er skolen/bygningen bygget?



# KASTRUPFORTETS HEMMELIGHEDER

- Hvad bliver bygningen brugt til i dag? Bliver den kun brugt som skole eller fungerer det også som f.eks. valglokale, aftenkurser, vandrehjem eller andet?
- Hvad blev bygningen eller byggegrunden brugt til, inden det den bliver brugt til i dag?
- Er bygningen/skolen blevet udvidet løbende? Måske er der kommet nye fag og derfor lavet nye lokaler. Måske er der kommet andetsprogscenter. Hvorfor er det nye blevet nødvendigt?

Formålet med opgaven er at forstå at historiske levn f.eks. bygninger og verden ændrer sig omkring os mennesker og former sig efter hvilke behov der er i samfundet. Det er en måde at undersøge hvordan fortid, nutid og fremtid hænger sammen. I kan selv tilpasse opgaven, så den passer til elevernes niveau.

På Kastrupfortet vil vi gå på opdagelse i de historiske spor og prøve at samle en fortælling om de forskellige begivenheder ud fra elevernes nysgerrighed og fund. Eleverne vil opdage at stedet har forandret sig gennem tiden og at selvom det er ét sted, kan man finde spor fra forskellige perioder.

## Opgaver i undervisningen inden besøget – med supplerende undervisningsmateriale

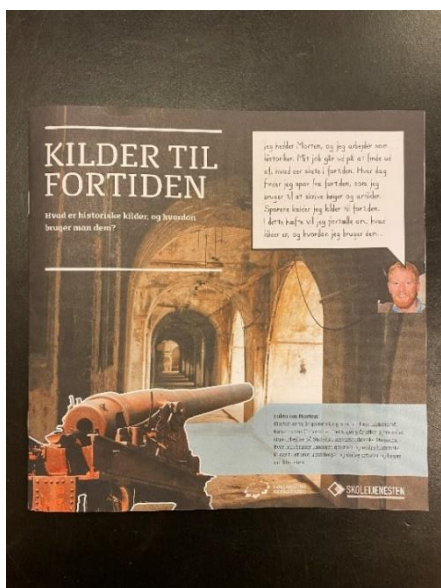
### Præsentation og bestilling af fysisk undervisningsmateriale

Skoletjenesten Københavns Befæstning tilbyder to fysiske kildematerialer. Få inspiration til opgaver længere nede.

1. 'Kildekortspillet – Hverdagsliv i krigens skygge' er en kildesamling om forskellige samfundsgruppers livsvilkår i tiden under 1. verdenskrig.
  2. 'Kilder til fortiden' er et hæfte med introduktion til kilder og arbejdet med dem.
- Materialerne kan bestilles som fysiske eksemplarer til brug i klassen. Begge dele kan bruges flere gange
  - Materialerne kan bestilles i klassesæt ved booking eller ved at sende en mail med faktureringsoplysninger til [befastningen@rk.dk](mailto:befastningen@rk.dk). Materialerne er gratis, men koster 100 kr. i porto og administrationsgebyr. Materialerne skal bestilles i god tid



# KASTRUPFORTETS HEMMELIGHEDER



## Kilder til fortiden: Hvad er kilder?

Hvad er historiske kilder, og hvordan bruger man dem? Lær om kilder, kildekritik, levn og beretninger. Brug vores 16-siders undervisningsmateriale 'Kilder til fortiden' som introduktion til kilder og arbejdet med dem.

5

Kom i arbejdet med hæftet ind på:

- Fem kildekritiske spørgsmål
  - Hvem har lavet kilden?
  - Hvornår er kilden fra?
  - Hvem er modtageren?
  - Hvor er kilden fra?
  - Hvorfor er kilden lavet?
- Samt sondringen mellem levn og beretninger

## Kildekortspillet - Hverdagsliv i krigens skygge

Kildekortspillet er en kildesamling om forskellige samfundsgruppers livsvilkår i tiden under 1. verdenskrig. Med spillet kan eleverne arbejde med konkrete kilder og komme tæt på fortidens menneskers liv og tanker. Kilderne er eksemplariske, bearbejdede og kan undervisningsdifferentieres. Kilderne kan bruges som grundlæggende introduktion til analyse af skrift- og billedkilder, men også give eleverne værktøjer til at arbejde med kildekritik, afkode modstridende argumenter og danne nuancerede billeder af fortiden.

Derudover kan materialet også bruges som baggrundsmateriale i emnearbejde om 1. verdenskrig eller om det danske samfund for over 100 år siden, da kortene giver et nuanceret



# KASTRUPFORTETS HEMMELIGHEDER

billede af virkelige menneskeskæbner og de synspunkter, fællesskaber og konflikter, som samfundet indeholdt.

## Forslag til brug af kildekortspillet

Arbejdet med kildeanalyse og kildekritik af kortene kan udføres på fire niveauer:

1) Referat, 2) analyse, 3) refleksion, 4) perspektivering

1) Vælg en kilde. Hvad står der i teksten, eller hvad sker der på billedet?

2) Find de klassekammerater, der har den samme farve kilder. Hvad fortæller alle kilderne i samme farve om, hvordan livet var under 1. verdenskrig?

3) Skriv dagbog for en person, der levede under 1. verdenskrig i Danmark. Brug viden fra alle kilderne i én farve.

4) Har kilden et symbol i hjørnet? Find den klassekammerat, der har en kilde med det samme symbol.

Hvilke modsætninger eller uenigheder er der i de to kilder? Beskriv dem.

## FEEDBACK

6

Vi hører meget gerne om jeres oplevelser, ris og ros på [befaestningen@rk.dk](mailto:befaestningen@rk.dk)

